

[Christmas Møller.]

nærmer den højtærede Minister, naar jeg siger, at jeg ikke er helt enig med ham i, at det er Prædikamentet „objektiv“, man maa give ham i Sagen; jeg vil snarere sige, at det er Prædikamentet „Lægmand“ — Lægmanden, som prøver paa at sætte sig ind i denne store og omfangsrige Sag, som det snart er umuligt for nogen at trænge til Bunds i, og derfor vil det efter min Mening være rigtigt at faa en Undersøgelse i Gang, hvordan man saa end stiller sig til Koncessionsspørgsmaalet eller til Erstatningsspørgsmaalet.

Jeg skal kun overfor den højtærede Handelsministers lange Redegørelse sige, at det, der fra Rigsdagens Side maa være et centralt Punkt, ja, vel *det* centrale Punkt i Sagen, er dette, at vi ved, at der, inden Forsikringsselskaberne i Sommeren 1924 gaar til Rigsdagen med deres Forslag om at oprette en Garanti- og Hjælpekasse, overfor Gotha-Banken har foreligget et Tilbud fra Statsanstalten, men at de private Selskaber og Statsanstalten, inden de gaar til Rigsdagen, slutter deres Aftale om, at ingen af dem maa give Tilbud til Gotha-Banken.

Det er den Situation, vi kender, da Sagen i Sommeren 1924 kommer til Rigsdagen, og med dette Kendskab siger Rigsdagen: Vi mener ikke, det er rigtigt, at man paa den Maade skal tvinge Gotha-Bankens danske forsikrede ind under en Garanti- og Hjælpekasse, det vil vi ikke finde os i, og derfor sætter vi en ny § 6 ind i Loven, hvorefter de for det Tilfælde, at der ikke kan fremskaffes et Tilbud, kan danne deres eget gensidige Selskab.

Det er den Stilling, Rigsdagen, det er den Stilling, Regeringen, og det er den Stilling, Staten har taget, og saa er det efter min Opfattelse i denne Forbindelse fuldkommen ligegyldigt, om man fra Forsikringsraadet, fra skiftende Ministres eller fra anden Side synes, det vilde være forstandigere af Forsikringstagerne at gaa ind i Garanti- og Hjælpekassen end at danne deres eget Selskab. Det er ligegyldigt, fordi man har givet dem dette Tilsagn, og derfor maa Staten og Statens Repræsentanter ogsaa gaa ind for det og loyalt opfylde det. Og det, som det ærede Medlem Hr. Kyed og vi andre paa andre Tidspunkter har fremhævet, er, at man ikke har opfyldt dette Løfte fra Statsmagtens Side, saaledes som man skulde det. Derfor maa jeg for mit Vedkommende give min Tilslutning til det ærede Medlem Hr. Kyeds Henstillinger.

For at gøre den højtærede Handelsminister bekendt med, hvor lidet korrekt underrettet han har været i hele Sagen, og

hvor lidet korrekt han derfor uden egen Skyld underretter det høje Ting, vil jeg blot meddele ham, hvordan Stillingen har været angaaende den sagkyndige, der blev tilkaldt, Dr. N. R. Jørgensen, og jeg skal i den Anledning til Slut bede om Tilladelse til et meget kort Citat.

Formanden: Meget kort.

Christmas Møller: Ja, meget kort, men jeg tror, den højtærede Formand vil være enig med mig i, at det ikke kan være rigtigt, at Rigsdagen faar forkert Underretning om en Ting.

Under 30. September 1927 skrev den daværende Sundhedsminister Dr. Rubow til Dr. phil. N. R. Jørgensen følgende:

„Under Dags Dato har man tilskrevet Direktør, Dr. phil. J. J. Pedersen saaledes:

„Da det er Ministeriet magtpaaliggende at faa en fredelig Afslutning paa Gotha-Bank-Sagen, og da jeg er af den Formening, at det hertil vil være af Betydning at faa de forsikringstekniske Forhold ved det af Hjælpekassen senest afgivne Tilbud om Overtagelse af Gotha-Bankens Portefeuille saa alsidig som muligt belyst, anmoder jeg herved Dem om sammen med Direktør, Dr. phil. R. Jørgensen at gennemgaa det nævnte Tilbud og eventuelt sammen med ham at bringe det i en saadan Form, at Overtagelsen kan finde Sted. Man vilde sætte Pris paa, at Gennemgangen skete snarest belejligt.“

Dette er givet i den sædvanlige Form, hvorunder Skrivelser i saadanne Sager gives, hvad enhver, der kender til Kommissioners Nedsættelse, vil vide. Nu vil man give det Udseende af, at den Mand, som Ministeriet har skrevet saaledes til, ikke skulde være Ministeriets Mand i den Forstand, at han repræsenterer Ministeriet som sagkyndig Raadgiver. Jeg tror, den højtærede Minister vil indrømme mig, at man efter Oplæsningen af denne officielle Skrivelse ikke kan fastholde dette Standpunkt.

Hvis man endvidere spørger, om man just bad denne Mand og den anden forsikringskyndige, jeg her har nævnt, om paa saa alsidig Maade som muligt at belyse Sagen, kan jeg sige, at der foreligger en anden officiel Skrivelse fra den daværende Sundhedsminister, hvori det fuldkommen klart er tilkendegivet, at der gives de Herrer fuld Bemyndigelse til at gøre sig bekendt med alle Sagens Akter og eventuelt fremkomme med andet Forslag, nemlig andet